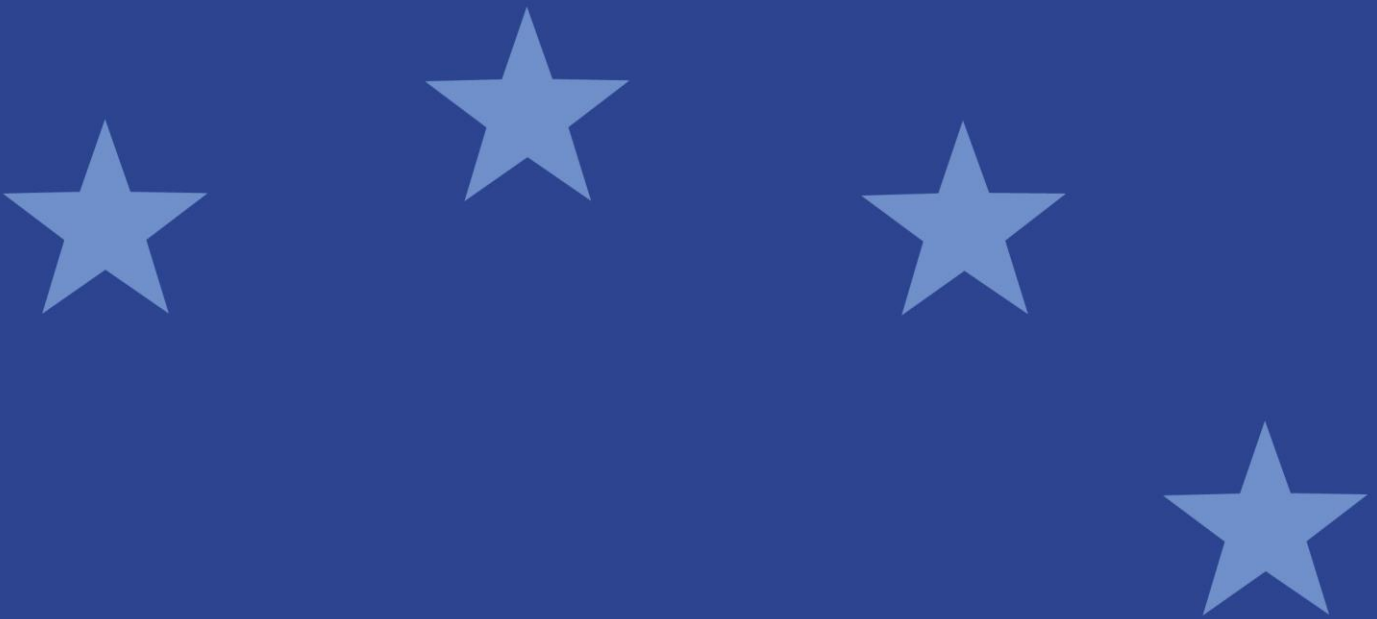

European Securities and
Markets Authority

Ghid

privind simularea situațiilor de criză de lichiditate în OPCVM și FIA

1 Cuprins

I. Domeniu de aplicare.....	2
II. Referințe legislative, abrevieri și definiții	4
III. Scop	7
IV. Obligații de conformare și raportare.....	7
V. Ghid privind simularea situațiilor de criză de lichiditate în OPCVM și FIA	9

I. Domeniu de aplicare

Cui se aplică?

1. Prezentul ghid se aplică administratorilor, depozitarilor și ANC-urilor.

Ce se aplică?

2. Prezentul ghid se referă la simularea situațiilor de criză de lichiditate în OPCVM și FIA.
3. În special, în ceea ce privește administratorii, ghidul se aplică în principal în ceea ce privește articolul 16 alineatul (1) din DAFIA, articolele 47 și 48 din Regulamentul DAFIA de nivelul 2, articolul 51 din Directiva OPCVM, articolul 40 alineatul (3) din Directiva OPCVM de nivelul 2 și articolul 28 din Regulamentul privind FPM.
4. În ceea ce privește depozitarii, prezentul ghid se aplică în principal în ceea ce privește articolul 21 din DAFIA, articolele 92 din Regulamentul DAFIA de nivelul 2, articolul 22 alineatul (3) din Directiva OPCVM și articolul 3 din Regulamentul OPCVM de nivelul 2.
5. Ghidul se aplică în cazul OPCVM-urilor și FIA, inclusiv în cazul:
  - a) ETF-urilor, indiferent dacă funcționează ca OPCVM-uri sau FIA¹;
  - b) FIA de tip închis care utilizează efectul de levier.
6. Îndrumările din secțiunile V.1.1 (Proiectarea modelelor de LST), V.1.2 (Înțelegerea riscurilor de lichiditate), V.1.3 (Principiile de guvernare pentru LST), V.1.4 (Politica privind LST), V.2 (Ghid pentru depozitari) și punctele 79 și 81 din secțiunea V.3 (Interacțiunea cu autoritățile naționale competente) se aplică FPM-urilor, fără a aduce atingere Regulamentului privind FPM și Ghidului ESMA aplicabile exclusiv FPM-urilor², care prevalează în caz de conflict.
7. Prezentul ghid trebuie adaptat la natura, amploarea și complexitatea fondului. În plus, tema LST se suprapune în mod firesc cu alte aspecte legate de administrarea lichidității în fonduri, cum ar fi gestionarea activelor lichide și mai puțin lichide, diversificarea și punerea în aplicare de măsuri, cum ar fi a-LMT ex post. Prezentul ghid nu urmărește să ofere îndrumări detaliate cu privire la aspecte care țin de administrarea lichidităților, care nu intră în domeniul de aplicare al LST.

---

¹ Din motive de claritate, se aplică ghidul existent privind OPCVM-urile care primesc garanții reale în conformitate cu „[Ghidul ESMA privind OPCVM-urile de tip ETF și alte aspecte legate de OPCVM-uri](#)” (ESMA 2014/937). Punctul 45 din „Ghidul ESMA privind OPCVM-urile de tip ETF și alte aspecte legate de OPCVM-uri” prevede că „Un OPCVM care primește o garanție pentru cel puțin 30% din activele sale trebuie să dispună de o politică adecvată de testare în situații de criză (stress testing) pentru a se asigura că astfel de teste sunt realizate în condiții normale și excepționale de lichiditate astfel încât să permită OPCVM-ului să evalueze riscul de lichiditate aferent garanției”. Această măsură vizează în mod specific situațiile care privesc un astfel de OPCVM, iar ghidul privind LST este menit să ofere îndrumări cu privire la aplicarea simulării situațiilor de criză de lichiditate în cazul fondurilor de investiții, în general, și trebuie luat în considerare de toate OPCVM-urile.

² Cum ar fi Ghidul ESMA care stabilește parametrii de referință comuni ai scenariilor de simulare a situațiilor de criză care trebuie incluși în simulările de criză ale administratorilor FPM-urilor (numit în prezent „[ESMA34-49-115](#)”)

Când se aplică?

8. Prezentul ghid se aplică începând cu 30 septembrie 2020.

II. Referințe legislative, abrevieri și definiții

Referințe legislative

<i>Directiva OPCVM</i>	Directiva 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) ³ .
Directiva OPCVM de nivelul 2	Directiva 2010/43/UE a Comisiei din 1 iulie 2010 de punere în aplicare a Directivei 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele organizatorice, conflictele de interese, regulile de conduită, administrarea riscului și conținutul acordului dintre depozitar și societatea de administrare. ⁴
<i>DAFIA</i>	Directiva 2011/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2011 privind administratorii fondurilor de investiții alternative și de modificare a Directivelor 2003/41/CE și 2009/65/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009 și (UE) nr. 1095/2010 ⁵ .
<i>Regulamentul DAFIA de nivelul 2</i>	Regulamentul delegat (UE) nr. 231/2013 al Comisiei din 19 decembrie 2012 de completare a Directivei 2011/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește derogările, condițiile generale de operare, depozitarii, efectul de levier, transparența și supravegherea.
<i>RDC (UE) 2016/438</i>	Regulamentul delegat (UE) 2016/438 al Comisiei din 17 decembrie 2015 de completare a Directivei 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește obligațiile depozitarilor ⁶ .
<i>Regulamentul privind FPM</i>	Regulamentul (UE) 2017/1131 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind fondurile de piață monetară ⁷ .
<i>Regulamentul ESMA</i>	Regulamentul (UE) nr. 1095/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere

---

³ JO L 302, 17.11.2009, p. 32-96

⁴ JO L 176, 10.7.2010, p. 42-61

⁵ JO L 174, 1.7.2011, p. 1

⁶ JO L 78, 24.3.2016, p. 11-30

⁷ JO L 169, 30.6.2017, p. 46-127

(Autoritatea europeană pentru valori mobiliare și piețe), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/77/CE a Comisiei⁸.

Abrevieri

<i>FIA</i>	Fond de investiții alternative
<i>PGR AFI</i>	Politica AFIA de gestionare a riscurilor
<i>AFIA</i>	Administrator de fonduri de investiții alternative
<i>a-LMT</i>	Instrument suplimentar de administrare a lichidităților
<i>ETF</i>	Fond tranzacționat la bursă
<i>ESMA</i>	Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe
<i>CERS</i>	Comitetul european pentru risc sistemic
<i>UE</i>	Uniunea Europeană
<i>FoF</i>	Fond de fonduri
<i>CSF</i>	Consiliul pentru Stabilitate Financiară
<i>FX</i>	Schimb valutar
<i>LST</i>	Simularea situațiilor de criză de lichiditate
<i>FPM</i>	Fond de piață monetară
<i>ANC</i>	Autoritatea națională competentă
<i>RCR</i>	Rata de acoperire a răscumpărării
<i>RST</i>	Simularea situațiilor de criză în sens invers
<i>OPCVM</i>	Organism de plasament colectiv în valori mobiliare
<i>PGR OPCVM</i>	Procesul OPCVM de gestionare a riscurilor

⁸ JO L 331, 15.12.2010, p. 84.

Definiții

<i>FIA de tip închis</i>	Un FIA, altul decât un FIA de tip deschis, care este un FIA ce îndeplinește criteriile de la articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul delegat (UE) nr. 694/2014 ⁹
<i>Depozitar</i>	Depozitar al unui OPCVM sau al unui FIA
<i>a-LMT ex post</i>	Instrumente/măsuri aplicate de administratori în circumstanțe excepționale, pentru a controla sau limita tranzacționarea unităților/acțiunilor fondului în interesul investitorilor, inclusiv, dar fără a se limita la suspendarea tranzacționării unităților, amânarea tranzacționării și constituirea de conturi pentru active nelichide (side-pocketing)
<i>Prețul de vânzare în regim de urgență</i>	Lichidarea unui activ la un preț semnificativ redus față de valoarea sa justă
<i>Fond</i>	Un OPCVM sau un FIA
<i>Cost de lichidare</i>	Costul plătit de vânzătorul unui activ pentru executarea la timp a unei anumite tranzacții din motive legate de lichiditate
<i>Risc de lichiditate</i>	Riscul ca o poziție din fond să nu poată fi vândută, lichidată sau închisă cu costuri limitate, pentru a respecta în orice moment obligațiile de răscumpărare a unităților/acțiunilor
<i>Simularea situațiilor de criză de lichiditate</i>	Un instrument de gestionare a riscului în cadrul general de gestionare a riscului de lichiditate al unui administrator care simulează o serie de condiții, inclusiv condiții plauzibile normale și de criză (adică extreme, improbabile sau nefavorabile), pentru a evalua impactul potențial al acestora asupra finanțării (pasivului), activelor, lichidității globale a unui fond și acțiunile de monitorizare necesare
<i>Administrator</i>	(a) În cazul unui OPCVM, societatea de administrare a OPCVM sau, în cazul unui OPCVM cu autoadministrare, întreprinderea de investiții a OPCVM; (b) În cazul unui FIA, AFIA sau un FIA administrat intern; (c) În cazul unui FPM, administratorul unui FPM.

---

⁹ JO L 183, 24.6.2014, p. 18.

Rata de acoperire a răscumpărilor	a Evaluarea capacității activelor unui fond de a îndeplini obligațiile de finanțare care rezultă din pasivul bilanțier, cum ar fi un șoc de răscumpărare
Simularea situațiilor de criză în sens invers	O simulare a situației de criză la nivel de fond care pornește de la identificarea rezultatelor predefinite în ceea ce privește lichiditatea fondului (de exemplu, momentul în care fondul nu va mai fi suficient de lichid pentru a onora cererile de răscumpărare a unităților) și care explorează apoi scenariii și circumstanțe care ar putea duce la apariției acestei situații
Măsuri speciale	Tipuri specifice de măsuri a-LMT ex post aflate la dispoziția unor FIA, care afectează drepturile de răscumpărare ale investitorilor, cum ar fi conturile pentru active nelichide (side pockets) sau limitele de răscumpărare (gates)
<i>Durata de lichidare</i>	O abordare, prin care administratorul poate estima valoarea activelor care ar putea fi lichidate la un cost acceptabil, într-un anumit orizont de timp

III. Scop

9. Ghidul este elaborat în temeiul articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul ESMA. Scopul prezentului ghid este de a stabili practici consecvente, eficiente și efective în materie de supraveghere în cadrul Sistemului european de supraveghere financiară și de a garanta aplicarea comună, uniformă și coerentă a dreptului Uniunii. În special, scopul lui este de a mări standardul, coerența și, în unele cazuri, frecvența LST-urilor deja realizate și de a promova supravegherea convergentă a LST-urilor de către ANC-uri.

IV. Obligații de conformare și raportare

Statutul ghidului

10. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul ESMA, ANC-urile și participanții la piețele financiare trebuie să depună toate eforturile pentru a respecta prezentul ghid.
11. Autoritățile competente cărora li se aplică prezentul ghid trebuie să se conformeze prin includerea lui în cadrele lor juridice și/sau de supraveghere naționale, după caz, inclusiv în cazul în care ghiduri specifice vizează, în principal, participanții la piețele financiare. În acest caz, autoritățile competente trebuie să asigure, prin activități de supraveghere, respectarea ghidului de către participanții la piețele financiare.

Cerințe privind raportarea

12. În termen de două luni de la data publicării ghidului pe site-ul ESMA în toate limbile oficiale ale UE, autoritățile competente cărora li se aplică acest ghid trebuie să informeze ESMA dacă (i) respectă, (ii) nu respectă, dar intenționează să respecte sau dacă (iii) nu respectă și nu intenționează să respecte ghidul.
13. În caz de neconformitate, autoritățile competente trebuie, de asemenea, să informeze ESMA, în termen de două luni de la data publicării ghidului pe site-ul ESMA în toate limbile oficiale ale UE, cu privire la motivele de neconformare cu ghidul.
14. Pe site-ul ESMA este disponibil un model de notificare. Modelul se completează și se transmite la ESMA.
15. Participanții la piețele financiare nu sunt obligați să raporteze dacă respectă ghidul sau nu.

V. Ghid privind simularea situațiilor de criză de lichiditate în OPCVM și FIA

V.1 Ghid pentru administratori

V.1.1 Proiectarea modelelor de LST

16. Atunci când construiesc modelele de LST, administratorii trebuie să stabilească:

- a. factorii de risc care pot afecta lichiditatea fondului;**
- b. tipurile de scenarii care trebuie utilizate și severitatea lor;**
- c. diferite realizări și diferiți indicatori care trebuie monitorizați pe baza rezultatelor LST-ului;**
- d. raportarea rezultatelor, realizărilor și indicatorilor LST-ului către conducere și**
- e. modul în care rezultatele LST-ului sunt utilizate de responsabilii cu gestionarea riscului, de responsabilii cu administrarea portofoliului și de personalul de conducere de nivel superior.**

17. Un administrator trebuie să se asigure că LST-ul oferă informații care permit acțiuni de monitorizare.

V.1.2 Înțelegerea riscurilor de lichiditate

18. Un administrator trebuie să înțeleagă foarte bine riscurile de lichiditate care rezultă din activele și pasivele bilanțiere ale fondului și profilul general de lichiditate al acestuia, pentru a utiliza LST-ul corespunzător fondului pe care îl administrează.

19. Un administrator trebuie să găsească un echilibru utilizând un LST care:

- a. să fie orientat în mod corespunzător, care să fie specific fondului și care să evidențieze factorii-cheie de risc de lichiditate și**
- b. care să utilizeze o gamă suficient de largă de scenarii pentru a reflecta în mod adecvat diversitatea riscurilor fondului.**

V.1.3 Principii de governanță pentru LST

20. LST-ul trebuie integrat în mod corespunzător și încorporat în cadrul de gestionare a riscurilor fondului care susține administrarea lichidităților. Acesta

trebuie să facă obiectul unei guvernante și supravegheri corespunzătoare, inclusiv unor proceduri adecvate de raportare și escaladare.

21. LST-ul trebuie efectuat în condiții similare celorlalte operațiuni de gestionare a riscului care fac obiectul cerințelor de reglementare cu privire la independență, inclusiv cerinței ca personalul responsabil cu gestionarea riscului să acționeze independent de alte funcții, cum ar fi funcția de administrare a portofoliului. Cu toate acestea, structura de guvernare trebuie să țină seama de modul în care rezultatul LST-ului este luat în considerare de funcția de administrare a portofoliului pe durata gestionării fondului.
22. În cazul în care administratorul delegă sarcinile de administrare a portofoliului unei terțe părți, trebuie să se acorde o atenție deosebită cerinței de independență, pentru a evita dependența de propriul LST al terței părți sau influența acestuia.
23. În cerințele organizaționale este inclusă și cerința de a gestiona în mod eficace conflictele de interese care decurg din operaționalizarea LST-ului. Aceste conflicte de interese includ:
  - a. posibilitatea ca alte părți, cum ar fi personalul responsabil cu administrarea portofoliului (inclusiv administratorii de portofoliu din entități juridice separate), să exercite o influență nejustificată asupra executării LST-ului, inclusiv dependența de hotărârile referitoare la lichiditatea activelor și
  - b. gestionarea informațiilor cu privire la rezultatele simulărilor situațiilor de criză. Dacă informațiile sunt comunicate unui client, trebuie să se asigure că acest lucru nu ar fi incompatibil cu obligația administratorului de a trata toți investitorii în mod echitabil în ceea ce privește modul în care dezvăluie informații cu privire la fond.

V.1.4 Politica privind LST

24. **LST-ul trebuie documentat într-o politică privind LST în cadrul PGR OPCVM și FIA, care trebuie să impună administratorului obligația de a revizui și de a adapta periodic, dacă este necesar, LST-ul, după caz. Politica privind LST trebuie să includă cel puțin următoarele:**
  - a. **o definiție clară a rolului personalului de conducere de nivel superior în proces, inclusiv al organului de conducere (de exemplu, consiliul de administrație sau consiliul director);**
  - b. **structura internă a acționariatului și funcția (funcțiile) de conducere care este (sunt) responsabil(e) de performanța sa;**
  - c. **interacțiunea sa cu alte proceduri de gestionare a riscului de lichiditate, inclusiv planurile pentru situații neprevăzute ale administratorului și funcția de administrare a portofoliului;**
  - d. **o cerință de raportare internă periodică a rezultatelor LST-ului care să specifice frecvența și destinatarii raportului;**

- e. o revizuire periodică, documentarea rezultatelor și o procedură de modificare a politicii, în cazul în care este impusă de revizuire;
- f. circumstanțele care necesită escaladare, inclusiv în cazul în care limitele/pragurile de lichiditate sunt depășite;
- g. fondurile care fac obiectul LST-ului;
- h. validarea inițială a modelelor de LST și a ipotezelor care stau la baza lor, care trebuie efectuată separat de administrarea portofoliului, însă nu neapărat de o entitate/persoană din afara administratorului;
- i. tipurile și severitatea scenariilor de simulare a situațiilor de criză utilizate și motivele alegerii acestor scenarii;
- j. ipotezele utilizate în legătură cu disponibilitatea datelor pentru scenarii, rațiunile lor și frecvența de reexaminare a acestora;
- k. frecvența la care se efectuează LST-ul și motivele pentru care se alege frecvența respectivă și
- l. metodele de lichidare a activelor, inclusiv limitele și ipotezele utilizate.

V.1.5 Frecvența de efectuare a LST-ului

25. LST-ul trebuie efectuat cel puțin o dată pe an și, după caz, trebuie utilizat în toate etapele ciclului de viață al fondului. Este recomandat ca LST-ul să fie utilizat trimestrial sau mai frecvent. Stabilirea unei frecvențe mai mari sau mai mici trebuie să se bazeze pe caracteristicile fondului, iar motivele acestora trebuie consemnate în politica privind LST. Flexibilitatea pe această temă este permisă în funcție de natura, amploarea și complexitatea fondului și de profilul de lichiditate.
26. Atunci când iau decizii cu privire la frecvența corespunzătoare, administratorii trebuie să țină seama de următoarele:
- a. lichiditatea fondului stabilită de administrator și orice modificare a lichidității activelor;
  - b. frecvența trebuie adaptată fondului, în loc să se adopte o abordare universal valabilă pentru toate fondurile gestionate de administrator și
  - c. natura vehiculului (de tip închis față de tip deschis), politica de răscumpărare și LMT-urile, cum ar fi limitele de răscumpărare (gates) sau conturile pentru active nelichide (side pockets), pot fi alți factori care trebuie luați în considerare atunci când se stabilește frecvența corespunzătoare a LST-ului.
27. Administratorii trebuie să țină seama de factorii descriși în tabelul de mai jos atunci când stabilesc frecvența corespunzătoare a LST-ului:

Frecvența recomandată a LST-ului	• Trimestrial, cu excepția cazului în care caracteristicile fondului justifică o frecvență mai mare sau mai mică. Justificarea trebuie consemnată în politica privind LST.
Factorii care pot <u>mări</u> frecvența LST-ului periodic	• Frecvență mai mare de tranzacționare a unităților • Riscuri mai mari care rezultă din pasive, cum ar fi o bază concentrată de investitori • Strategie de investiții complexă (de exemplu, utilizarea pe scară largă a instrumentelor derivate) • Bază de active mai puțin lichide • Următorul eveniment care ar putea afecta negativ lichiditatea fondului
Factori care pot <u>reduce</u> frecvența LST-ului periodic	• O bază de active extrem de lichidă • Frecvență mai mică de tranzacționare a unităților fondului
Utilizarea recomandată a LST-ului ad-hoc	• LST-ul ad-hoc trebuie realizat cât mai curând posibil dacă administratorul identifică un risc semnificativ pentru lichiditatea fondului și trebuie abordat în timp util.

V.1.6 Utilizarea rezultatelor LST-ului

28. LST-ul trebuie să ofere rezultate care:

- a. să contribuie la garantarea faptului că fondul este suficient de lichid, astfel cum se cere în normele aplicabile și în condițiile de răscumpărare prevăzute în documentația fondului;
- b. să consolideze capacitatea administratorului de a administra lichiditatea fondului în interesul investitorilor, inclusiv la planificarea perioadelor cu risc crescut de lichiditate;
- c. să ajute la identificarea posibilelor puncte slabe ale unei strategii de investiții în ceea ce privește lichiditatea și la luarea deciziilor privind investițiile și
- d. să ajute la luarea deciziilor și monitorizarea gestionării riscurilor, inclusiv la stabilirea de limite interne relevante de către administrator cu privire la lichiditatea fondului ca instrument suplimentar de gestionare a riscurilor. Aceasta poate include asigurarea faptului că rezultatele LST-ului pot fi măsurate cu un indicator comparabil, de exemplu cu un indicator-cheie de risc.

29. LST-ul trebuie să ajute un administrator să pregătească un fond pentru o criză și să întocmească planuri mai ample pentru situații neprevăzute. Aceste planuri

pentru situații neprevăzute pot implica planurile unui administrator de operaționalizare a măsurilor a-LMT ex post care se aplică unui fond.

V.1.7 Adaptarea LST-ului fiecărui fond în parte

30. LST-ul trebuie adaptat în mod corespunzător fiecărui fond în parte, inclusiv adaptând:

- a. frecvența LST-ului;
- b. tipurile și severitatea scenariilor utilizate pentru a crea condiții de criză, care trebuie să fie întotdeauna suficient de severe, dar plauzibile, și trebuie să se bazeze pe riscurile de lichiditate care rezultă din activele și pasivele bilanțiere ale fondului, precum și pe profilul general de lichiditate al acestuia;
- c. ipotezele privind comportamentul investitorilor (răscumpărările brute și nete) și lichidarea activelor;
- d. complexitatea modelului de LST, care trebuie să țină seama de complexitatea strategiei de investiții a fondului, de structura portofoliului, de LMT și de utilizarea de tehnici eficiente de administrare a portofoliului și
- e. în cazul unui ETF, particularitățile ETF-urilor, ținând seama, de exemplu, de rolul participanților autorizați, modelele de răscumpărare și modelele de replicare.

V.1.8 Scenarii de LST

31. LST-ul trebuie să folosească scenarii ipotetice și istorice și, după caz, RST-ul. LST-ul nu trebuie să se bazeze prea mult pe date istorice, mai ales că următoarele crize pot fi diferite de cele anterioare.

32. Scenariile istorice pentru LST ar putea include criza financiară globală din 2008-2010 sau criza europeană a datoriilor din 2010-2012. Scenariile ipotetice ar putea include creșterea ratelor dobânzii, extinderea marjei de credit sau evenimente politice.

33. Administratorii care folosesc RST-ul trebuie să simuleze lichidarea activelor în așa fel încât să reflecte modul în care administratorul ar lichida activele într-o perioadă de criză excepțională a pieței. RST-ul trebuie să țină seama de tratamentul acordat atât deținătorilor de unități rămași, cât și celor care răscumpără unități, precum și de rolul costurilor tranzacțiilor și de acceptarea prețurilor de vânzare în regim de urgență.

34. Fondurile care se angajează în strategii de investiții ce le expun la riscuri cu probabilitate scăzută, dar cu impact puternic, trebuie să acorde o atenție deosebită utilizării RST-ului pentru a evalua consecințele unui eveniment de piață extrem asupra profilului lor de lichiditate.

35. RST-ul poate fi utilizat pentru a stabili dacă trebuie luate măsuri care să asigure că fondul este suficient de lichid sau pentru a stabili dacă o astfel de circumstanță este suficient de excepțională încât să permită impunerea suspendării în conformitate cu normele aplicabile. În cazul OPCVM-urilor, „circumstanțele excepționale” sunt cele de la articolul 84 alineatul (2) din Directiva OPCVM, din normele naționale aplicabile și prospectul fondului sau regulile fondului.
36. Un FIA poate utiliza, de asemenea, RST-ul pentru a simula nivelul activelor care pot fi lichidate înainte de a pune în aplicare „măsurile speciale” permise de politica sa de răscumpărare și de normele naționale.¹⁰

V.1.9 Disponibilitatea datelor

37. **LST-ul trebuie să demonstreze că administratorul este capabil să depășească limitările legate de disponibilitatea datelor, inclusiv prin:**
- a. **evitarea ipotezelor optimiste;**
  - b. **justificarea dependenței de modelele de LST ale părților terțe, inclusiv în cazul în care modelul este elaborat de un administrator de portofoliu terț și**
  - c. **exercitarea avizului experților privind calitatea.**
38. În special, administratorii trebuie să-și adapteze abordarea în cazul în care datele sunt limitate, iar orice ipoteze utilizate trebuie revizuite în mod adecvat.
39. Trebuie simulate reduceri adecvate ale lichidității activelor atât în condiții normale, cât și în condiții de criză a pieței, în special atunci când datele istorice nu oferă exemple de condiții de criză suficient de severe. Nu trebuie să se plece de la ipoteza că portofoliul poate fi lichidat la volumul mediu zilnic total de tranzacționare al unui activ, cu excepția cazului în care o astfel de ipoteză poate fi justificată pe baza unor dovezi empirice.

V.1.10 Dezvoltarea produsului

40. **Pe durata dezvoltării produsului, administratorul unui fond care trebuie autorizat de un ANC trebuie:**
- a. **să poată demonstra ANC că elementele-cheie ale fondului, inclusiv strategia și frecvența de tranzacționare, îi permit să rămână suficient de lichid în circumstanțe normale și de criză și**
  - b. **să realizeze, după caz, LST-ul atât pe partea de active (folosind un portofoliu model), cât și pe partea de pasive, încorporând profilul**

---

¹⁰ Considerentul 59 din Regulamentul (UE) nr. 231/2013 de nivelul 2 privind DAFIA.

preconizat al investitorului atât din prima, cât și din ultima etapă a existenței fondului.

41. LST-ul poate fi utilizat și la lansarea fondului, pentru a ajuta la identificarea factorilor relevanți pentru viitoarea gestionare a riscurilor fondului, de exemplu: cuantificarea sensibilității riscului de lichiditate al fondului, identificarea factorilor care afectează riscul de lichiditate, identificarea indicatorilor/indicatorilor-cheie de risc pentru a monitoriza riscul de lichiditate previzibil, frecvența de gestionare a riscurilor și evaluarea oricărei posibile măsuri a-LMT ex post sau a oricăror măsuri speciale care trebuie incluse în prospect sau în regulile fondului.

V.1.11 Activele fondului pentru care se simulează situații de criză pentru a determina efectul asupra lichidității fondului

42. LST-ul trebuie să permită unui administrator să evalueze nu doar durata și/sau costurile de lichidare a activelor dintr-un portofoliu, ci și dacă o astfel de acțiune ar fi permisă având în vedere:

- a. obiectivele și politica de investiții a fondului;
- b. obligația de gestionare a fondului în interesul investitorilor;
- c. orice obligație aplicabilă de lichidare a activelor cu costuri limitate și
- d. obligația de a menține profilul de risc al fondului în urma lichidării unei părți din activele sale.

43. Costul de lichidare și durata de lichidare sunt cele două abordări principale utilizate de obicei de administratori pentru a simula lichiditatea activelor în condiții normale și de criză. Administratorii trebuie să aplice metoda corespunzătoare pentru fiecare fond în parte. Pot fi adoptate alte abordări pentru fond.

44. Costul de lichidare depinde de tipul activelor, orizontul de lichidare și de valoarea tranzacției/comenzii. Administratorii trebuie să țină seama de acești trei factori atunci când evaluează costul de lichidare a activelor lor în condiții normale și de criză.

45. Administratorii trebuie să reflecte un număr și o varietate mare de situații de criză a pieței în estimarea costului de lichidare și a duratei de lichidare în condiții de criză, care sunt caracterizate de regulă de o volatilitate mai mare, o lichiditate mai mică (de exemplu, o marjă de licitație mai mare) și de o durată de lichidare mai lungă (în funcție de clasa de active). În acest context, administratorii nu trebuie să aibă în vedere doar observațiile istorice ale piețelor aflate în situații de criză.

46. Un administrator trebuie să aleagă metoda de lichidare a activelor în LST, ținând seama de activele și pasivele fondului, precum și de condițiile de răscumpărare ale acestuia. De asemenea, administratorul trebuie să fie conștient de limitele metodei și

să-și ajusteze cu prudență gestionarea mai extinsă a riscului de lichiditate, pentru a reduce aceste limite.

47. Metoda de lichidare a activelor într-un LST trebuie:

- a. să reflecte modul în care un administrator ar lichida activele în condiții normale și de criză, în conformitate cu normele aplicabile, fie acestea cerințe legale (în conformitate cu Directiva OPCVM) sau limitări specifice fondului impuse în prospect sau în regulile fondului;
- b. să se asigure că modelul utilizat pentru fond este și rămâne în conformitate cu obiectivele sale, cu politica de investiții și cu regulile fondului;
- c. să reflecte faptul că fondul este gestionat în interesul tuturor investitorilor, atât al celor care răscumpără unități, cât și al celor rămași;
- d. să respecte obligațiile aplicabile fondului referitoare la menținerea profilului de risc prevăzut în documentele fondului;
- e. să fie reflectată în politica privind LST;
- f. să țină seama, după caz, de posibilele efecte negative asupra altor investitori sau asupra integrității pieței în general.

48. Administratorii trebuie să acorde o atenție deosebită scenariilor cu probabilitate scăzută, dar cu impact puternic, inclusiv eventualei dificultăți de a stabili prețuri fiabile pentru active mai puțin lichide, într-o perioadă de criză a pieței.

V.1.12 Pasivele fondului pentru care se simulează situații de criză pentru a determina efectul asupra lichidității fondului

49. LST-ul trebuie să conțină scenarii legate de pasivele fondului, care să includă atât răscumpărări, cât și alte posibile surse de risc de lichiditate care rezultă din pasivul bilanțier al fondului.

50. LST-ul trebuie să includă factori de risc legați de tipul și concentrarea investitorilor, în funcție de natura, amploarea și complexitatea fondului.

51. Cererile de răscumpărare sunt cea mai frecventă și, de regulă, cea mai importantă sursă de risc de lichiditate pentru fondurile de investiții. În plus, diferitele tipuri de pasive bilanțiere ale fondului și impactul potențial al acestora asupra lichidității fondului variază de la un fond la altul. Ar putea fi luate în considerare și măsuri speciale sau a-LMT-uri atunci când se gestionează riscul de lichiditate.

52. În condiții normale, administratorii ar putea monitoriza fluxurile istorice (media și tendințele în timp), răscumpărările medii ale fondurilor similare și informațiile de la rețelele de distribuție cu privire la rambursările prognozate. Administratorii trebuie să

se asigure că seria cronologică este suficient de lungă pentru a reflecta în mod corect condițiile „normale”.

53. În cazul condițiilor de criză, printre exemplele de scenarii se numără tendințe istorice, evenimente istorice, tendințe contemporane în fonduri similare, scenarii ipotetice/bazate pe evenimente și simularea situațiilor de criză în sens invers.
54. În funcție de disponibilitatea datelor istorice granulare care acoperă răscumpărările pentru fiecare tip de investitor și alte informații referitoare la distribuția specifică a unui fond, administratorii ar putea simula și cererile de răscumpărare pentru diferite tipuri de investitori.
55. Administratorii trebuie să țină seama de măsura în care variabilele care rezultă din alți factori, cum ar fi comportamentul investitorilor, pot fi sau trebuie încorporate în scenariile lor din modelul de LST. Decizia privind granularitatea, profunzimea analizei și utilizarea datelor trebuie să respecte principiul necesității și proporționalității. Administratorii trebuie să înțeleagă potențialele riscuri asociate bazei de investitori a fondului și trebuie să poată demonstra că riscurile respective joacă un rol important în gestionarea curentă a riscului de lichiditate a unui fond.
56. Tabelul de mai jos oferă exemple de factori privind comportamentul investitorilor, care pot fi incluși în modelul de LST:

Factor	Exemple de posibil risc de lichiditate	Exemple de posibilă includere în LST
Categoria de investitori	Riscul de răscumpărare poate varia în funcție de tipul de investitor. De exemplu, probabilitatea de răscumpărare în condiții de criză ar putea fi clasificată în funcție de rolul investitorilor ca administratori de patrimoniu, sisteme de pensii, investitori direcți de retail sau alte OPCVM-uri sau FIA.	În funcție de cunoștințele și experiența administratorului cu clienții săi, modelul de LST poate simula, de exemplu, fonduri ale fondurilor care prezintă un risc mai mare de răscumpărare decât alte tipuri de investitori și poate simula retragerea lor din primul fond.
Concentrarea investitorilor	Unul sau mai mulți investitori pot deține o proporție mult mai mare din fond decât ceilalți, ceea ce duce la un risc deosebit pentru lichiditatea fondului din partea investitorului (investitorilor) care răscumpără unități.	Administratorul poate genera modele pentru unul sau mai mulți dintre cei mai mari investitori care răscumpără simultan unități din fond într-o anumită perioadă de timp ¹¹ .

¹¹ Acest exercițiu poate avea o utilitate limitată atunci când fondul are un singur investitor instituțional care cooperează cu administratorul în ceea ce privește intenția de a subscrie și răscumpăra unități.

Locația investitorului	Investitorii aflați în diferite regiuni sau țări pot prezenta riscuri de răscumpărare distincte ca urmare a unor factori idiosincracici care sunt legați de factorii politici, economici sau de altă natură privind locația lor. De exemplu, investitorii dintr-o regiune care face obiectul unei politici monetare diferite pot prezenta riscuri de răscumpărare distincte în perioadele de modificare a cursului de schimb și/sau a ratelor dobânzii. Riscurile politice și/sau economice îi pot determina și pe investitorii din alte regiuni sau țări să facă răscumpărări.	Administratorul poate simula mai întâi o proporție semnificativă a investitorilor aflați într-o anumită țară, care răscumpără unități într-o anumită perioadă de timp.
Strategia investitorilor	În timp ce strategiile multor investitori sunt pe termen lung și, în orice caz, dificil de deslușit, unii investitori urmează strategii stereotipe sau predefinite care pot prezenta un risc deosebit de răscumpărare în contextul unor condiții de piață în schimbare. De exemplu, unele fonduri încearcă să țintească în mod expres un nivel de risc, măsurat cu ajutorul volatilității, și pot fi identificate ca atare după numele lor și obiectivele de investiții declarate. Aceste fonduri încearcă adesea să elimine riscul în perioadele volatile și pot prezenta riscuri de răscumpărare crescute în perioadele de volatilitate în ceea ce privește anumite clase de active. În cazul în care fondurile cu strategii stereotipe sau predefinite sunt investitori, administratorul poate fi nevoit să țină seama în mod corespunzător de riscul de lichiditate pe care îl prezintă aceste fonduri în condiții normale și de criză a pieței.	Administratorul poate simula răscumpărările de la investitori urmând strategii similare, în condiții normale și de criză a pieței.

V.1.13 LST pentru alte tipuri de pasive

57. Un administrator trebuie să includă în LST-ul său alte tipuri de pasive, în condiții normale și de criză, după caz. Toate elementele relevante din pasivul bilanțier al

fondului, inclusiv alte elemente decât răscumpărările, trebuie să facă obiectul LST-ului.

58. Este posibil ca răscumpărările nete să nu fie singurul risc relevant pentru lichiditățile care rezultă din pasivul bilanțier al fondului și care, prin urmare, trebuie să facă obiectul LST-ului. În unele cazuri, LST-ul trebuie să stabilească în ce circumstanțe nu poate fi atenuat riscul de lichiditate, de exemplu, în circumstanțele unui nivel de apeluri în marjă pe care fondul nu ar putea să îl finanțeze. Planurile pentru situații neprevăzute trebuie să reflecte în mod adecvat acest lucru și să contribuie la atenuarea riscului de lichiditate în astfel de circumstanțe.

59. Tabelul de mai jos prezintă exemple de factori care pot afecta riscul de lichiditate:

Tip de lichiditate	Exemple de factori care pot afecta riscul de lichiditate	Posibile evenimente care pot fi simulate
Instrumente derivate	Modificarea valorii activului-suport poate duce la apeluri în marjă derivate, afectând lichiditatea disponibilă a fondului	Simularea unei modificări a valorii activului-suport derivat care duce la un apel în marjă mai mare decât cel anticipat
Capital angajat	Fondurile care investesc în active reale sau imobiliare sunt adesea obligate să angajeze capital pentru a administra investiția, cum ar fi costurile de întreținere sau reamenajare	Simularea unui eveniment neașteptat care duce la cheltuieli noi/mai mari de capital pentru o investiție imobiliară
Tranzacții de finanțare a titlurilor de valoare/gestionarea eficientă a portofoliului	Fondurile care acordă cu împrumut active sunt expuse riscului de contraparte al debitorului și riscului de lichiditate asociat care decurge din eventuala nerespectare a obligațiilor de plată. Cu toate că acesta poate fi atenuat prin depunerea de garanții reale, riscul de lichiditate nu este eliminat (având în vedere lichiditatea garanțiilor).	Simularea nerespectării obligațiilor de plată de către contrapartea la o operațiune de dare cu împrumut de titluri de valoare. Simularea riscului de reinvestire a garanțiilor în numerar
Plata dobânzii/creditului	Fondurile care includ efectul de levier în strategia lor de investiții sunt expuse riscului de lichiditate care rezultă din factori precum sensibilitatea la rata dobânzii	Simularea de rate crescute ale dobânzii la obligațiile de plată ale fondului

V.1.14 Fonduri care investesc în active mai puțin lichide

60. Riscurile care rezultă din riscurile asociate activelor și pasivelor mai puțin lichide trebuie reflectate în LST.

61. Multe fonduri care au investit în active mai puțin lichide sunt expuse unor riscuri distincte care rezultă atât din active, cât și din pasive, comparativ cu fondurile care investesc în titluri de valoare mai lichide. De exemplu, multe FIA care investesc în proprietăți imobiliare au perioade de tranzacționare mai puțin frecvente și perioade de preaviz care reduc riscul asociat pasivelor generat de răscumpărări. Cu toate acestea, aceste fonduri sunt expuse și riscului distinct asociat pasivelor, care rezultă din administrarea și întreținerea activelor imobiliare (inclusiv riscuri greu de simulat, cum ar fi riscurile juridice).
62. În plus, fondurile care investesc în active mai puțin lichide au, în mod inerent, o flexibilitate mai mică în ceea ce privește îmbunătățirea lichidității totale prin vânzarea de active la costuri limitate, în perioade de criză a pieței. Prin urmare, este posibil ca rezultatele LST-urilor realizate de administratorii de active mai puțin lichide să aibă anumite caracteristici distinctive.
63. Scenariile cu probabilitate scăzută, dar cu impact puternic, inclusiv eventuala dificultate de a stabili prețuri fiabile pentru active mai puțin lichide, într-o perioadă de criză a pieței, vor fi importante pentru activele mai puțin lichide. Aceste active pot fi deosebit de vulnerabile la lipsa lichidității în momente de criză a pieței, afectând durata de lichiditate, costurile de lichidare, precum și posibilitatea de lichidare a activelor atunci când se ia în considerare interesul investitorilor. RST-ul poate fi un instrument deosebit de valoros în acest context, contribuind la identificarea scenariilor care ar putea duce la un risc mare de lichiditate a fondului (de exemplu, la identificarea scenariilor care ar duce la impunerea de măsuri speciale sau suspendări).
64. Natura unei baze de active mai puțin lichide poate sublinia și mai mult importanța administratorilor, pentru a se asigura că investitorii sunt tratați imparțial în condiții de criză a pieței. Prin urmare, LST-ul ar putea ajuta un administrator să stabilească un cadru de guvernare care să urmărească obținerea de rezultate echitabile pentru toți investitorii, contribuind la modelarea unei metode corecte de lichidare a activelor.
65. Una dintre modalitățile prin care un administrator ar putea analiza lichiditatea fondului este să acorde prioritate efectuării LST-ului ad-hoc cu privire la fondurile care investesc în active mai puțin lichide, în cazul în care a fost identificat un eveniment care ar putea afecta negativ lichiditatea fondului. Astfel, administratorii trebuie să fie foarte atenți atunci când stabilesc frecvența LST-ului în cazul fondurilor care investesc în active mai puțin lichide.
66. FoF-urile care beneficiază de expunere indirectă la active mai puțin lichide prin intermediul fondurilor lor țintă trebuie să țină seama în mod corespunzător de considerentele referitoare la activele mai puțin lichide, deoarece expunerea-suport a acestor fonduri-țintă poate duce la suspendarea vehiculului investițional țintă sau la alte măsuri. Acest lucru poate afecta FoF-urile, deci modelul de LST trebuie să țină seama de acest risc.

V.1.15 LST combinat pentru active și pasive

- 67. După simularea separată a situațiilor de criză pentru activele și pasivele bilanțiere ale fondului, administratorul trebuie să combine rezultatele LST-ului în mod corespunzător, pentru a determina efectul general asupra lichidității fondului.**
68. LST-ul combinat pentru active și pasive poate ajuta la identificarea fondurilor care prezintă cel mai mare risc de lichiditate la un moment dat, având în vedere riscul de lichiditate atât pe partea de active, cât și pe cea de pasive. Acesta poate avea un rol important în întocmirea de către administrator a planurilor pentru situații neprevăzute în caz de criză, cum ar fi în întocmirea planurilor privind impactul riscului de lichiditate materializat într-unul sau în mai multe fonduri la nivel de firmă.¹²
69. Administratorii trebuie să includă notarea riscurilor în LST, în cazul în care permite o viziune mai clară asupra lichidității la nivelul diferitelor fonduri pe care aceștia le gestionează, inclusiv în planificarea pentru situații neprevăzute și pregătirea operațională pentru o criză de lichiditate.
70. Rezultatul LST-ului combinat pentru active și pasive poate fi un indicator sau un scor comparabil, de exemplu bazat pe RCR. Abordarea aleasă de administrator trebuie explicată și consemnată în politica privind LST, în special dacă nu necesită evaluarea duratei și/sau a costurilor de lichidare a activelor dintr-un portofoliu, astfel cum se indică la punctul 42. În cazul în care un fond gestionat de administrator poate fi comparat cu alt fond folosind un astfel de indicator, acesta poate fi un indicator de risc relevant pentru personalul de conducere de nivel superior.¹³
71. În cazul în care scorurile/indicatorii fondului se modifică semnificativ într-un anumit interval de timp, LST-ul combinat pentru active și pasive poate ajuta la configurarea unui sistem de alertă, pentru a se analiza dacă trebuie luate măsuri în ceea ce privește lichiditatea unui fond.

V.1.16 Agregarea LST-ului la nivelul diferitelor fonduri

- 72. Administratorul trebuie să agreze LST-ul la nivelul diferitelor fonduri aflate în administrarea sa, în cazul în care consideră că o astfel de măsură este adecvată pentru fondurile respective.**
73. Agregarea LST-ului la nivelul diferitelor fonduri implică utilizarea aceleiași simulări a situațiilor de criză de lichiditate pentru mai multe fonduri cu strategii sau expuneri similare. Aceasta poate fi utilă atunci când se analizează capacitatea unei piețe mai puțin lichide de a absorbi vânzările de active, dacă acestea ar avea loc concomitent în fondurile gestionate de administrator. Acest lucru poate fi relevant în special atunci când fondurile gestionate de administrator dețin un număr semnificativ de active pe o

---

¹² ESRB/2017/6 pagina 31

¹³ Pentru mai multe informații, consultați [Ghidul de utilizare a simulării situațiilor de criză ca parte a gestionării riscului în cadrul societăților de administrare a activelor](#), AMF, pagina 18 și [Simularea situațiilor de criză în societățile germane de administrare a activelor](#), BaFin, paginile 29-31.

anumită piață. Agregarea LST-ului poate permite administratorului să identifice mai bine costul sau durata de lichidare a fiecărui titlu de valoare, luând în considerare valoarea tranzacției, condițiile de criză a pieței și riscul de contraparte.

V.2 Ghiduri pentru depozitari

- 74. Un depozitar trebuie să stabilească proceduri de verificare adecvate, pentru a verifica dacă administratorul unui fond a instituit proceduri documentate pentru programul său de LST.**
75. La realizarea verificării, depozitarul nu are obligația de a evalua caracterul adecvat al LST-ului. De exemplu, una dintre modalitățile de a verifica dacă LST-ul există și este efectuat este să se confirme dacă PGR OPCVM sau PGR FIA prevede ca administratorul să efectueze LST-ul pentru fond.
76. În conformitate cu Directiva OPCVM și DAFIA, depozitarii au obligația de a pune în aplicare proceduri pentru a verifica dacă fondul acționează în conformitate cu obligațiile din aceste directive.¹⁴
77. În cazul în care depozitarul nu este convins de existența LST-ului, acesta trebuie să ia măsuri în baza oricăror altor dovezi privind o eventuală încălcare a normelor de către un administrator. În funcție de sistemul național, este posibil ca depozitarul (sau administratorul) să aibă obligația de a informa ANC competentă cu privire la nerespectarea de către administrator a normelor aplicabile.
78. Depozitarul nu trebuie să reproducă sau să conteste LST-ul realizat de un administrator.

V.3 Cooperarea cu autoritățile naționale competente

79. ANC-urile pot să solicite, după cum consideră de cuviință, transmiterea LST-ului realizat de un administrator pentru a contribui la dovedirea faptului că un fond va putea să respecte normele aplicabile, inclusiv în ceea ce privește capacitatea fondului de a onora cererile de răscumpărare în condiții normale și de criză.
80. Mai mult, administratorii trebuie să notifice ANC-urile cu privire la riscurile semnificative și măsurile întreprinse pentru a le combate.
81. ANC-urile pot solicita administratorilor, după cum consideră de cuviință, să le comunice alte informații referitoare la LST, inclusiv modelele de simulare a situațiilor de criză de lichiditate și rezultatele acestora. Acest lucru se poate întâmpla, mai ales, într-o perioadă cu răscumpărări de amploare pe piață.

---

¹⁴ În cazul OPCVM, în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul delegat (UE) 2016/438 al Comisiei. În cazul DAFIA, în conformitate cu articolul 95 din Regulamentul delegat (UE) 231/2013 al Comisiei.